

Petri Luosto

Diadokit, Aleksanterin Seuraajat, Osa I, Filippoksen Perintö

Diadokit, Aleksanterin Seuraajat, Osa I, Filipposin Perintö

Copyright 2026 Petri Luosto

Kustantaja: BoD · Books on Demand, Mannerheimintie 12 B, 00100
Helsinki, bod@bod.fi

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Friedensallee 273, 22763 Hampuri,
Saksa

ISBN: 978-952-80-5345-3

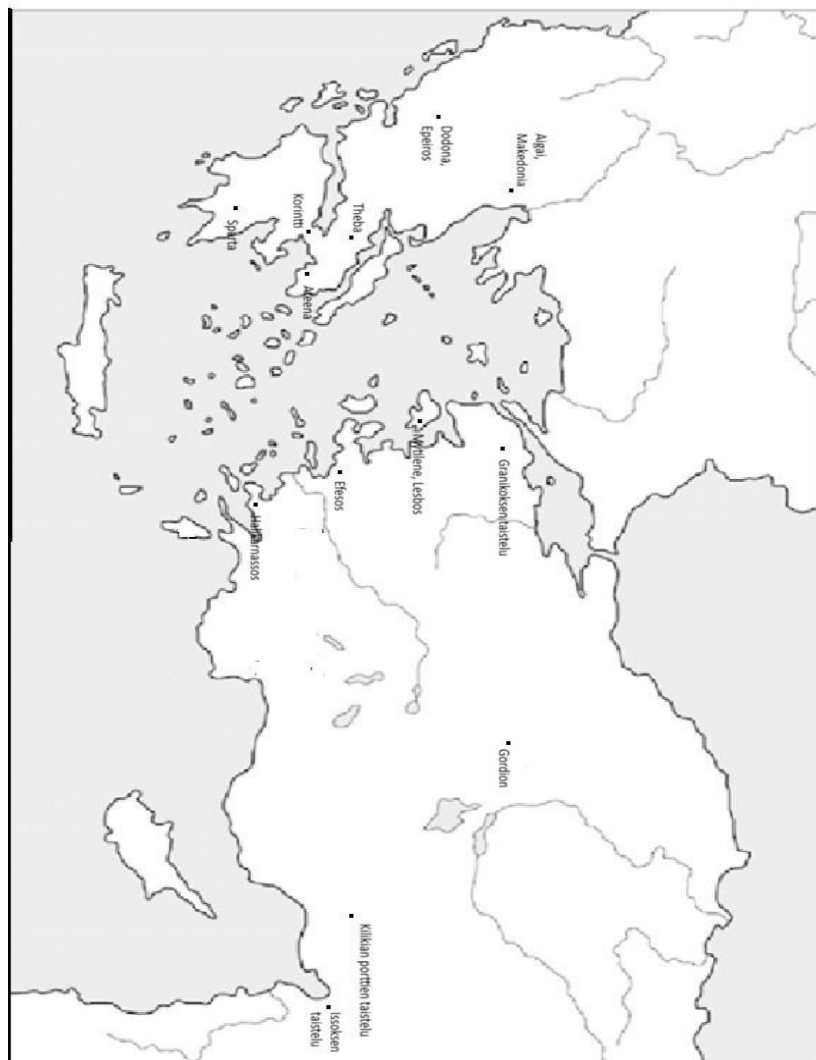
Kansikuvan on ottanut Richard Mortel Riadista, Saudi-Arabiasta ja kyseessä on Ny Carlsberg Glyptotekin Filippos II:n rintakuvasta. Kyseinen kuva on otettu Filippos II:n englanninkielisen Wikipedian artikkelista ja siellä sen copyright on CC BY 2.0.

Sisällysluettelo

Luku I	s. 8
Luku II	s. 24
Luku III	s. 35
Luku IV	s. 46
Luku V	s. 55
Luku VI	s. 63
Luku VII	s. 73
Luku VIII	s. 80
Luku IX	s. 86
Luku X	s. 95
Luku XI	s. 104
Luku XII	s. 115
Luku XIII	s. 122
Luku XIV	s. 130
Luku XV	s. 140
Luku XVI	s. 153
Luku XVII	s. 160
Luku XVIII	s. 164
Luku XIX	s. 170
Luku XX	s. 177
Luku XXI	s. 186
Luku XXII	s. 194
Luku XXIII	s. 212
Luku XXIV	s. 230

Luku XXV	s. 246
Luku XXVI	s. 260
Luku XXVII	s. 273
Luku XXVIII	s. 288
Luku XXIX	s. 301
Luku XXX	s. 317
Luku XXXI	s. 329
Luku XXXII	s. 345
Luku XXXIII	s. 358
Luku XXXIV	s. 373

Kartat

Prologi, Ptolemaios, 31-vuotias ylimys.

Dodona, Epeiros, kristittyjen ajanlaskua 336 eaa.

Aamunkoitto nousi Makedonian suunnasta. Ptolemaios seisoi yksin palatsin parvekkeella, kookkaana ja vahvarakenteisena miehenä, joka katseli idän punertavaa taivasta. Sisällä nukkuivat Olympias, Makedonian kiihkeäluonteinen kuningatar, ja hänen poikansa Aleksanteri. He olivat paenneet Epeirokseen, sillä kuningas Filippos oli ottanut uuden makedonialaisen vaimon, Kleopatra Eurydiken. Aleksanteri, puoliksi makedonialainen ja puoliksi epeiroslainen, oli nyt vaarallisessa asemassa: makedonialaiset ylimykset epäilivät aina ”puoliveristä” hallitsijaa, sillä heidän mielestään ulkomaisten siteiden mukana kulki ulkomainen vaikutus. Tämä siitä huolimatta, että Aleksanterin opettajana oli ollut kuuluisa kreikkalainen filosofi Aristoteles.

Portista lähestyi Epeiroksen kuningas Aleksanteri, Olympiaksen veli, viiden henkivartijan ympäröimänä. Ptolemaios kumarsi.

”Olen tullut tapaamaan siskoani ja siskonpoikaani,” kuningas sanoi.

Hetken kuluttua Olympias ja hänen poikansa herätettiin. Aamiaisen jälkeen he saapuivat valtaistuinsaliin, jossa hovi oli jo kokoontunut. Ptolemaios tarkkaili tilannetta mietteliäänä: lähtisikö Epeiros tukemaan heitä sotilaallisesti Makedoniaa vastaan? Filippoksen armeija oli liian kokenut, liian vahva – silti kaikki riippui nyt tästä keskustelusta.

Kuningas nousi istuimeltaan, ”Filippos on ehdottanut liittoa. Hän tarjoaa tyttärensä Kleopatran kättä minulle, ja olen päättänyt suostua. Tämä on Epeiroksen etujen mukaista.”

Ptolemaios näki, kuinka Olympiaksen kasvot punehtuivat raivosta, vaikka hän pakotti itsensä hillittyyn hymyyn. Aleksanterin kasvoilla ei näkynyt mitään, vain jäykkä tyhjiys.

”Filippos on määrännyt, että jos Aleksanteri haluaa pysyä vallanperimyksessä, teidän tulee palata kanssani Makedoniaan. Häät pidetään Aigaissa,” kuningas jatkoi.

”Toisin sanoen Filippos on voittanut?” Aleksanteri kysyi matalalla äänellä.

Ptolemaios astui eteenpäin, “Filipposilla ei ole muuta pätevää perillistä. Aleksanterilla yksin on Aristoteleen opetus, ikä ja kyvyt. Arrhidaeusta pidetään vähämielisenä, eikä Makedonia hyväksyisi naishallitsijaa. Ainoa järkevä tie on palata.”

Olympias ei vastannut. Hän vain puristi valtaistuimen käsinojaa niin, että rystyset kalpenivat.

Ptolemaios tunsi, että tämä hetki oli vasta alkusoitto. Makedonian varjo ulottui Epeirokseen, ja valtapeli oli vasta alkamassa.

Luku I, Seleukos, 22-vuotias nuori upseeri, Aigai, Makedonian pääkaupunki, 336 eaa.

Seleukos seisoi keskellä suurta palatsikompleksia. Hän oli nuori, kookas ja lihaksikkaan voimakas mies, jolla oli lyhyet tummat hiukset ja erittäin utelias mieli. Hän oli nuoruudessaan ottanut kiinni uhraamista paenneen härän tämän sarvista ja pitänyt niistä kiinni niin kauan kuin muut miehet ehtivät tulla auttamaan ja ottamaan härän kiinni.

Hovimiehiä ja -naisia kiirehti hänen ympärillään eri suuntiin tekemään asioitansa. Palatsikompleksin rakennusten seinillä oli taitavasti tehtyjä maalauksia antiikin Kreikan sankareista ja tyylikkään koristeltuja kankaita oli rakennusten sisäseinillä. Seleukos mietti, että Makedonian mahtava kuningas Filippos II Suuri oli käyttänyt paljon aikaa rakentaakseen pääkaupungistansa yhden antiikin Kreikan mahtavimmista kaupungeista.

Seleukos tiesi myös, että kenties Kreikan kuuluisin oppinut, Aristoteles piti samaan aikaan kouluansa läheisessä Miezan kaupungissa noin 30 kilometrin päässä, jossa hän opetti uusia Makedonian ylimystön jäseniä. Tämä oli selvä merkki siitä, että kuningas Filippos ei ollut pelkästään suuri soturikuningas, vaan hän halusi olla myös oikeudenmukainen filosofikuningas, joka sotimisen lisäksi osasi myös hallita. Seleukos oli varma, että Filippos halusi siirtää tuollaisen osaamiseen myös hallitsijasukunsa Argeadien seuraaville sukupolville.

Aristoteles ei ole koskaan opettanut Seleukosta, koska Seleukos on alempiarvoisesta suvusta, mutta Seleukos on lukenut useita hänen kirjoittamiaan teoksia, joita on Aigain kuninkaallisen palatsin kirjastossa, sillä Seleukos tiesi, että kuningas Filippos arvosti hovissaan suuresti oppineisuutta. Seleukoksella on pääsy näihin kirjoihin, koska kuningas Filippos neuvonantaja Antipatros, 64-vuotias harmaapartainen veteraanikenraali, on valinnut nuoren Seleukoksen adjutantiksensa. Seleukos odotti Antipatrosta, niin kuin tämä oli määrännyt.

Antipatros saapui paikalle kahden henkivartijansa kanssa ja vilkaisi Seleukoksen suuntaan ja sanoi: ”Onko kysyttävää? Haluan, että kävelet kanssamme ja keskustelemme.”

”Minulla ei ole kysyttävää. Tiedän, että kuningas Filippos haluaa tavata Kreikan kaupunkivaltioiden edustajia ennen Kleopatran ja Epeiroksen Aleksanterin häitä”, Seleukos vastasi.

”Olen iloinen siitä, että ehdotin kuningas Filipposille ajatusta naittaa hänen ja Olympiaksen tytär Epeiroksen kuninkaalle Aleksanterille, joka on Olympiaksen veli. Epeiros on heikko kuningaskunta Makedoniaan verrattuna, mutta sen ystävyys pitää turvata, niin se sallii meille vapaat kädet niin Kreikan mantereelle kuin Vähään-Aasiaan”, Antipatros totesi hymyillen.

”Eikö tuo suututa Olympiasta, että hänen juonensa tehdä Aleksanterista Filipposin virallinen seuraaja Epeiroksen armeijoiden avulla epäonnistui?” Seleukos kysyi hieman huolestuneena.

”Ei se minua huolestuta ja se huvittaa kuningasta”, Antipatros naurahtaa, ”Olympias on kuningatar, ei strategi. Ja jos hän yrittää jotain, hän kyllä palaa takaisin lemmikkien ja loitsujen maailmaan, kuten ennenkin.”

”Olympias saattaa hautoa omia juoniaan tuon takia, sekä on huomattava, että hänen ja Filipposin poika, prinssi Aleksanteri on älykäs, sekä hänellä on nuoresta iästänsä huolimatta sotakokemusta”, Seleukos huomautti.

Antipatros totesi tähän hieman virnistäen, ”Prinssi on nuori ja intohimoinen. Hän kaipaa vielä monta kampanjaa ja vielä useamman epäonnistumisen, ennen kuin hän on valmis kuninkaaksi. Ja Olympias? Hän on kovaääninen, kyllä, mutta ääni ei vielä tee vallasta totta.”

”Oletko varma, että Olympias aiheuta ongelmia tulevaisuudessa?” Seleukos kysyi.

”Hän ja Aleksanteri pakenivat Epeirokseen saadakseen sen sotaan Makedoniaa vastaan. Jos he haluavat kuningas Filipposin suosioon, niin heidän täytyy pyydellä paljon anteeksi”, Antipatros sanoi, ”Olympias puhuu käärmeiden kanssa ja Aleksanteri unelmoi myyteistä. Mutta kuninkaan suosioon ei palata loitsuilla ja legendaarisilla esi-isillä, vaan nöyryydellä. Ja jos he eivät sitä opi, maailma opettaa.”

”Pelkään sitä, että kuningas Filippos avioliittojensa ja vallanperimyksen takia aiheuttaa Makedoniassa uuden sisällissodan, sillä vaikka Aleksanteri on älykäs ja lahjakas prinssi, niin hän on puoliksi makedonialainen ja puoliksi epeiroslainen. Jos kuningas Filipposin uusin vaimo Kleopatra Eurydike, joka oli raskaana, tuottaa terveen poikalapsen, niin tästä lapsesta tulee kilpailija 20 vuotta vanhemmalle ja lahjakkaalle Aleksanterille siksi, että lapsi olisi taustaltansa täysin makedonialainen”, Seleukos huomautti terävästi.

Antipatros kurtisti kulmakarvojansa ja sanoi, ”Olet oikeassa siinä, että valtakunta ei siedä epäselvyyttä vallanperimyksessä. Mutta Filippos ei ole tyhmä mies. Hän ei olisi uhrannut puolta elämänsä yhdistääkseen Hellasta, jos aikoi hajottaa sen omalla vuoteellaan. Hän kyllä päättää kenestä tulee seuraaja ja toiset taipuvat.”

”Tuo pitää paikkansa, jos kaikki tapahtuu kuninkaan tahdon mukaisesti. Historiassa kuitenkin moni Makedonian kuningas on joko murhattu tai kuollut ”metsästysonnettomuudessa”. Jumalat kuningasta varjelkoot tuolta kohtalolta, mutta emme voi sulkea sitä vaihtoehtoa pois historian valossa”, Seleukos toteaa huolestuneena.

”Juuri tuon takia kuninkaalla on luotettavat henkivartijat”, Antipatros hymähtää, ”Meidän on syytä lopettaa tämä synkkä keskustelu ja siirtyä kuninkaansaliin, jossa kuningas Filippos on ottamassa vastaan merkittävimpien kreikkalaisten kaupunkivaltioiden lähettiläitä.”

”Mitkä kaupunkivaltiot ovat vuorossa?” Seleukos uteli.

”Ateena, Theba, Korintti ja ... Sparta”, Antipatros vastasi, ”En voi sietää spartalaista nenäkkyyttä.”

”Se on ainoa asia, joka kerran niin vahvalla Spartalla on enää jäljellä suurvalta-ajastansa”, Seleukos totesi hieman virnistäen.

Seleukos ja Antipatros olivat siirtyneet kuninkaansaliin ja katselivat sivummalta Antipatrosin henkivartijoiden kanssa, kun kuningas Filippos oli omien seitsemän henkivartijansa kanssa ottamassa vastaan Kreikan kaupunkivaltioiden lähettiläitä salin päässä olevan valtaistuimensa luona.

Ensimmäisenä tuli Ateenan suuri lähetystö, jossa oli 10 lähettilästä, sekä heillä oli mukanaan suuri määrä ylellisiä täysin purppuraksi värjättyjä kankaita. Seleukos tiesi noiden kankaiden olevan äärimmäisen arvokkaita, koska niiden väriaine oli hankittu jostain oudosta ja harvinaisesta kotelosta. Kuningas Filippos näytti olevan erittäin tyytyväinen tähän lahjaan, kun hän hymyili valtaistuimensa luona.

Seleukos katseli ja kuunteli, kuinka Ateenan lähettiläät lahjojen antamisen yhteydessä kehuivat kuningas Filipposia tapojen mukaisesti uskolliseksi Kreikan jumalten palvelijaksi. Ateenalaiset kehuivat, että kuningas Filippos oli Herakleen kautta itsensä Zeuksen poika. Seleukos tuumi, että kenelläkään ihmisellä ei voinut olla parempaa asemaa kuin tulla tunnustetuksi Jumalan pojaksi.

Tämän jälkeen ateenalaisten lähetystö astui syrjään ja teki tilaa Theban lähetystölle. Thebalaisilla oli 12 lähettilästä. He kertoivat, että he olivat tuoneet Makedonian mahtavalle kuninkaalle tonnikaupalla jalostettua rautaa, josta sitten voitaisiin takoa Makedonian armeijalle aseita ja panssareita. Kuningas Filippos näytti olevan tähän erittäin tyytyväinen, sillä hän tulisi uusissa sodissaan tarvitsemaan niin paljon aseita ja panssareita kuin vain oli mahdollista saada. Thebalaiset myös sanoivat tavanomaiset kohteliaisuudet Filipposille ja onnittelivat tätä hänen tyttärensä ja Epeirosin kuninkaan häistä.

Thebalaiset vuorollaan astuivat syrjään. Korinttilaisia lähettiläitä oli 16. He sanoivat, että juhlistaakseen tulevia häitä ja kunnioittaakseen kuningas Filipposia he tarjosivat hänelle lahjaksi 16 kauppalaivaa kuljettamaan Makedonian armeijan joukkoja ja huoltoa tarpeen mukaisesti. Kuningas Filippos näytti olevan tähän lahjaan vieläkin tyytyväisempi, sillä hän tiesi, että sotiakseen Vähässä-Aasiassa hän tarvitsisi armeijalleen huoltoa meriteitse. Tämän jälkeen myös Korintin lähettiläät lausuiivat

kuningas Filipposille tavanomaiset kohteliaisuudet, ja kuningas näytti hyvin tyytyväiseltä tähän lahjaan.

Seleukos katseli Ateenan, Theban ja Korintin lähettiläiden vaatteita tarkemmin. Jo heidän tapansa olivat viitanneet äärimmäiseen kohteliaisuuteen ja heidän hyvin koristeellisista kankaistansa tehdyt vaatteensa vahvistivat tätä vaikutelmaa. Näissä vaatteissa oli koristeina etenkin kullattuja lankoja ja purppuraisia juovia valkoisella pohjakankaalla. Seleukos tiesi yhdellä vilkaisulla, että nämä kankaat olivat hyvin kalliita ja lähetystöjen miehet olivat luultavasti oman kaupunkinsa eliittiä.

Seleukos mietti tässä vaiheessa, että jos spartalaiset haluaisivat olla kuningas Filipposin suuntaan vieläkin anteliaampia, niin heidän lahjojen tulisi olla niin ylenpalttisia kuin käytännöllisiä. Mitä heidän lahjansa kuningas Filipposille sitten saattaisivat olla? Kuuluisia spartalaisia aseita ja panssareita, spartalaisten lähettämiä orjia kuningas Filipposille vai elintarvikkeita Spartasta muonittamaan kuningas Filipposin armeijaa? Seleukos ihmetteli, että hän ei kuitenkaan nähnyt missään Spartan lähetystä.

Antipatros kuiskasi Seleukokselle, ”Spartalaiset tulevat aina viimeisinä, jos he edes vaivautuvat paikalle. He pitävät omaa läsnäoloansa jo yksin lahjan arvoisena.”

Seleukos totesi tähän hiljaa, ”Spartalaiset eivät nöyristele. Jos he edes haluavat teeskennellä yhteistyötä, niin heidän on tuotava jotain, mikä tekee vaikutuksen.”

Antipatros vastasi, ”He eivät hienostele, joten he eivät tuo koristeellisia kankaita. He tarvitsevat orjansa peltojansa kuokkimassa, joten jos he tuovat jotain, niin se on aseita tai vain yksi kirje, jossa on pari sanaa.”

Kuningas Filipposin hovimarsalkka kutsui paikalle spartalaisten lähetystön. Paikalle käveli vain yksi mies pukeutuneena yksinkertaiseen spartalaiseen sotilasunivormuun pitäen kädessään spartalaista sotilaskilpiä, jossa oli lambdan nuolimainen merkki viitaten Lakonian maakuntaan, jota Sparta hallitsi. Tämä lähettiläs esittäytyi hyvin lyhyesti ja kertoi nimekseen Leonidas. Samalla hän heitti yhden hopeakolikon itsensä ja Filipposin hovimarsalkan väliin niin, että marsalkan täytyi nostaa se maasta ja ojentaa Filipposille. Leonidas sanoi, ”Tuossa on Spartan lahja Makedonian kuninkaalle hänen tyttärensä ja Epeiroksen kuninkaan häiden kunniaksi.”

Tähän kuningas Filippos totesi narkästyneesti, ”Miten Sparta voi lähettää minulle vain yhden lähettilään?”

”Yksi lähettiläs yhdelle kuninkaalle”, Leonidas sanoi lakonisesti.

”Jos tulen Spartaan, niin tulen tuhoamaan sen pellot ja polttamaan sen kylät ja kaupungit maan tasalle”, kuningas Filippos uhosi.

”Jos”, vastasi Leonidas lyhyesti.

”Spartalla ei ole edes kaupunginmuureja. Armeijani on helppo ottaa se kaupunki rynnäköllä, jos niin haluan”, kuningas Filippos huomautti halveksien.

”Spartan muurit ovat sen sotilaat”, Leonidas vastasi takaisin napakasti.

”Olet varmasti huomannut kuinka hyvin Aigai on linnoitettu”, kuningas Filippos sanoi tuntien äänessään ylpeyttä kaupungistaan.

”Kyllä. Se onkin loistava asuinsija naisille”, Leonidas totesi pilkallisesti.

”Jos tulen Spartaan, niin jousimiesteni nuolet peittävät auringon”, kuningas Filippos sanoi jätävästi.

”Hyvä. Tykkäänkin taistella varjossa”, Leonidas huomautti takaisin lyhyesti.

”Miksi Spartassa naisilla on niin paljon valtaa miehiin?” kuningas Filippos uteli.

”Spartalaiset naiset ovat ainoita, jotka synnyttävät tosimitiä”, Leonidas totesi ivallisesti.

”Kuinka pitkälle Spartan valta ylettyy?” kuningas Filippos kysyi uteliaana.

”Niin pitkälle kuin sen keihäät yletyvät”, Leonidas vastasi takaisin.

Tässä vaiheessa Antipatros kuiskasi Seleukokselle, kun he kumpikin katselivat tapahtumaa sivulta, ”Kuningas Filippos teeskentelee, sillä hän tuntee spartalaisen yksinkertaisen luonteen läpikotaisin. Hän haluaa viihdyttää muita lähettiläitä spartalaisen kustannuksella.

Samaan aikaan, kun Leonidas spartalainen, joka oli ilmeisesti nimetty Thermopylaissa kaatuneen spartalaisen sankarikuninkaan mukaan, oli poistumassa, niin kuriiri saapui Antipatrosen luokse antaen tälle kääron. Antipatros luki kääron nopeasti ja ojensi sen Seleukokselle, joka myös luki kääron. Viestissä sanottiin, että Epeiroksen kuningas Aleksanteri oli saapunut ja hänen seurueeseensa kuuluivat niin Olympias kuin prinssi Aleksanteri.

Muutkin lähettiläät olivat poistumassa. Antipatros viittasi kahta henkivartijaansa ja Seleukosta seuraamaan itseänsä kuningas Filipposin luokse. Vasta nyt Seleukos näki hyvin, että kuningas Filippos oli menettänyt sodassa oikean silmänsä. Seleukos ei kiinnittänyt tähän enempää huomiota, vaan käänsi katseensa Antipatrosiin, joka oli tullut kuningas Filipposin eteen.

”Mistä on kyse, Antipatros, näytät mieteliäältä?” kuningas Filippos kysyi.

”Epeiroksen kuninkaan Aleksanterin seurue on täällä. Sen mukana tulivat niin vaimosi Olympias kuin poikasi prinssi Aleksanteri”, Antipatros sanoi.

”Hyvä. Olenkin odottanut heitä. Olen määrännyt järjestettäväksi heille parhaan mahdollisen majoituksen”, kuningas Filippos vastasi.

”Oletko vakoillut heidän saapumistansa?” Antipatros uteli.

”Hyvällä kuninkaalla on aina oma vakoiluverkostonsa. Hänen tulee tietää, mitä kuningaskunnassa tapahtuu”, kuningas Filippos totesi.

Seleukos mietti, että tuo oli erittäin hyvä neuvo ja ajatus. Jos kuningas oli tietoinen kaikesta, mitä kuningaskunnassa tapahtui, niin juonittelut häntä vastaan olisivat hyvin vaikeita toteuttaa. Hänestä tuntui hyvältä, että kuningas Filippos tuntui olevan tilanteen tasalla kaikessa, mitä teki.

”Nyt kun Olympias on täällä, niin emme voi olla varmoja mitä hän tulee tekemään. Hän ei tule nielemään tappiotansa hiljaa. Hän on erittäin ylpeä nainen”, Antipatros huomautti, ”Kenties olisi hyvä kutsua tärkeimmät neuvonantajat paikalle.”

Kuningas Filippos nyökkäsi hitaasti, ikään kuin olisi jo miettinyt tätä valmiiksi.

”Kutsu heidät kokoon tänä iltana. Mutta tee se huomaamattomasti. En halua, että Olympias saa vihiä siitä, että meillä on hänestä huolta.” Filippos hymyili leveästi, mutta siinä hymyn takana oli varjo.

”Tai oikeammin – että pelkäämme häntä.”

Antipatros kumarsi kevyesti. ”Kuten käsket, kuningas.” Hän kääntyi lähteäkseen, mutta viittasi nopeasti Seleukosta pysymään vielä paikoillaan.

Kuningas Filippos katsoi nyt suoraan nuorta Seleukosta. Hänen toinen silmänsä oli samaa, miltei sokea, mutta toinen silmä porautui Seleukoksen sieluun.

”Sinä olet Antipatroksen mies nyt?”

”Kyllä, kuningas”, Seleukos vastasi suoristautuen.

”Ja hyvä sotilas, kuulemma. Oletko valmis oppimaan myös politiikkaa?”

”Olen valmis kaikkeen, mihin valtakunta minua tarvitsee.”

Filippos nauroi lyhyesti, ”Se on hyvä vastaus. Ja vaarallinen. Muista, Seleukos – mitä korkeammalle nouset, sitä enemmän saat vihollisia. Älä koskaan kulje aseettomana, edes ystäväsi keskellä.”

Seleukos nyökkäsi vakavasti. Hän ei sanonut mitään, mutta tunsi vatsassaan kylmän aallon. Tämä oli mies, joka oli noussut kuninkaaksi kovalla työllä, väsymättömällä

juonimisella ja raivokkaalla taistelulla. Nyt hän jakoi neuvojaan kuin isä pojalleen – tai kenraali mahdolliselle seuraajalle.

”Mene nyt”, kuningas sanoi lopulta. ”Pysy Antipatrosken lähellä. Kuuntele enemmän kuin puhut.”

Seleukos ymmärsi, että hänellä oli vielä paljon opittavaa ja siksi olisi hyvä tarkkailla, mitä viisaammat ja kokeneemmat miehet sanoisivat ja tekisivät. Seleukos mietti, että kuningas Filippos luultavasti haluaa kutsua paikalle pääneuvonantajansa Eumeneksen, Antigonuksen ja Parmenionin, joista jokainen on palvellut häntä pitkän aikaan uskollisesti. Myös Antigonus oli menettänyt toisen silmänsä piirityksessä. Parmenion oli määrätty komentamaan Vähään-Aasiaan määrättyä armeijaa, mutta hän oli nyt nopeasti käymässä palatsissa saadakseen tarkat käskynsä kuninkaaltansa. Seleukos tiesi, että jos hän haluaa menestyä, niin hänen täytyy saada sotilasurallensa näiden miesten tuki.

Seleukos jäi hetkeksi seisomaan keskelle salia, jossa vielä hetki sitten oli käynyt lähettiläiden kuhina. Nyt se oli hiljainen. Hän katseli kivisiä pylviäitä ja mietti, miten monta neuvottelua, juonittelua ja päätöstä nämä seinät olivat todistaneet.

”Tule”, Antipatros sanoi, kun he poistuivat salista ja suuntasivat kohti yksityistä neuvotteluhuonetta, jonka ovet avattiin vain tärkeimpiä kokouksia varten. ”Näet nyt, miten Makedoniaa todella johdetaan.”

Seleukos ei sanonut mitään. Hän oli päättänyt tehdä niin kuin kuningas oli käskenyt – kuunnella enemmän kuin puhua.

Heidän edetessään kapeaa käytävää pitkin Seleukos mietti tulevaa kokousta. Eumenes, pääkirjuri ja neuvonantaja – kreikkalainen, joka oli noussut makedonialaisen hovin sisäpiiriin älyllään ja järjestelmällisyydellään. Antigonus, vanha sotapäällikkö, joka oli kuuluisassa piirityksessä menettänyt toisen silmänsä, mutta ei koskaan strategista terävyyttään. Ja Parmenion, ehkä kuninkaan uskollisin ja taitavin kenraali, jonka kokemus oli vertaansa vailla.

”Jos haluan joskus johtaa armeijaa”, Seleukos mietti, ”on minun opittava näiltä kaikilta.”

He saapuivat huoneen ovelle. Antipatros nyökkäsi vartijalle, joka avasi oven. Huoneessa oli jo kaksi miestä.

Antigonus seiso i kartan äärellä ja näytti osoittavan jotain piirtämällään kepillä. Eumenes istui läheisessä penkissä ja kirjoitti nopein vedoin vahalle. Parmenion ei ollut vielä saapunut, mutta hänen oli määrä tulla hetken kuluttua.

Antigonus kääntyi tulijoita kohti ja nyökkäsi Antipatrokselle. ”Tuletko sinäkin kuulemaan, miten Olympias järkyttää Makedonian rauhan?” hän kysyi karhealla äänellään. ”Tulen nimenomaan siksi”, Antipatros vastasi.

Eumenes nosti katseensa ja huomasi Seleukoksen. ”Kuka tämä nuorukainen on?” ”Seleukos. Hänestä tulee pian upseeri. Haluan, että hän kuulee, miten imperiumia rakennetaan – ja miten sitä puolustetaan.”

Antigonus hymyili ohuesti, ”Toivottavasti hän osaa kuunnella enemmän kuin useimmat hänen iässään.”

Juuri silloin ovi avautui uudelleen. Parmenion astui sisään ripein askelin, viitta pölyisenä, mutta olemus levollisena. ”Kuningas kutsui?”

”Kyllä”, Antipatros sanoi, ”On aika puhua Olympiaksesta.”

”Meillä on paljon muutakin keskusteltavaa, vaikka Olympias on palannut maanpaosta”, Eumenes huomautti, ”Tarvitsemme tiedot siitä, mitä Parmenionin joukot Vähässä-Aasiassa tarvitsevat, sekä meidän pitää tietää Kreikan eri kaupunkivaltioiden suhtautuminen Makedoniaan ja sotaamme Persiaa vastaan.”

Kuningas Filippos oli ollut hetken aikaa poissa ja saapui nyt paikalle iloiseen näköisenä sanoen, ”Minulla on hyviä uutisia. Kleopatra Eurydike on synnyttänyt kaksoset, pojan Caranoksen ja tyttären Europan.”

”Onnittelut lapsista, kuningas”, Antipatros sanoi heti vaikuttaen helpottuneelta, koska tämä heikentäisi Olympiaksen ja Aleksanterin valtaa. Kaikki muutkin paikalla olleet ihmiset onnittelivat kuningas Filippiä. Seleukos kuitenkin ajatteli, että tässä oli ongelmana se, että Kleopatra Eurydiken isä, kenraali Attalus, oli korkeintaan keskinkertainen kenraali, mutta pätevä hallintomies, jonka vuoksi hän oli kenraali Parmenionin armeijan varakomentaja vanhan kenraalin vastusteluista huolimatta.

Kuningas Filippos istuutui korkean selkänojan omaavaan tuoliin ja pyyhki hien varovasti otsaltaan, ”Tämä on hyvä enne – kaksi uutta elämää. Makedonia tarvitsee vahvan suvun.”

”Erityisesti poikalapsen syntymä vahvistaa dynastiaa”, Parmenion sanoi, äänessä sekä totuus että huoli.

Antigonus rykäisi hiljaa, ”Toivottavasti he elävät tarpeeksi kauan, että siitä olisi hyötyä.”

Ilmassa leijui lausumaton ajatus: Cleopatra Eurydiken lapset uhkaisivat Aleksanterin asemaa perillisenä, jos he jäisivät eloon. Ja kaikki tiesivät, että Olympias ei sietänyt uhkia pojalleen.

Eumenes katkaisi hiljaisuuden, ”Meidän täytyy silti keskustella Persian-kampanjan valmisteluista. Mitä resursseja Parmenion tarvitsee?”

Parmenion kääntyi suoraan kuningas Filipposin, ”Rahaa, ruokaa, ja nuoria miehiä. Armeijani Vähässä-Aasiassa on riittämättömästi varusteltu pitkää kampanjaa varten.”

Kuningas nyökkäsi, ”Hyvä on. Kirjoita lista tarpeista – Eumenes järjestää taloudellisen puolen. Antipatros, sinä hoidat rekrytoinnin.”

Sitten hänen katseensa siirtyi Seleukokseen, ”Ja sinä, nuorukainen – mitä sinä ajattelet? Olet kuunnellut tarpeeksi. Mikä sinun mielestäsi on suurin uhka kampanjallemme?”

Seleukos ei ollut odottanut kysymystä. Mutta hän oli miettinyt paljon.

”Teidän majesteettinne”, hän sanoi hitaasti mutta varmasti, ”Kreikan kaupunkivaltiot eivät ole vielä yksimielisiä. Jos Persia käyttää kultaa ja valtaa lietsomaan levottomuutta selustassamme, armeijamme voivat joutua taistelemaan kahdella rintamalla.”

Huone hiljeni hetkeksi. Antigonus nyökkäsi, ”Hyvin sanottu.”

Eumenes kirjasi Seleukoksen sanat ylös, ”Tarvitsemme siis myös diplomaattisen suunnitelman.”

Kuningas Filippos hymyili vinosti, ”Ehkä tämä Seleukos ei olekaan vain pelkkä keihääkantaja.”

Diadokit, Filipposin perintö

Vuosi on 336 eaa. Makedonian hovi kiehuu. Kuningas Filippos II on yhdistänyt Kreikan ja valmistautuu sotaan Persiaa vastaan, mutta hänen valtansa suurin uhka ei nouse idästä, vaan omasta perheestä.

Kuningatar Olympias ja prinssi Aleksanteri palaavat maanpaosta. Uusi kuningatar Kleopatra Eurydike on synnyttänyt pojan. Vallanperimys horjuu. Hovissa jokainen hymy kätkee laskelman, jokainen juhla on siirto valtapelissä.

Nuori upseeri Seleukos tarkkailee tapahtumia sivusta ja oppii, miten imperiumeja rakennetaan ja miten ne voivat hajota. Samalla Ptolemaios, Olympias ja Aleksanteri asemoivat itsensä tulevaan kamppailuun, jossa ratkaistaan paitsi Makedonian kruunu myös koko tunnetun maailman kohtalo.

Diadokit, Filipposin perintö on historiallinen romaani vallasta, uskollisuudesta ja kunnianhimosta. Se kertoo hetkestä juuri ennen myrskyä, ajasta, jolloin nuori Aleksanteri ei vielä ollut Suuri, mutta maailma oli jo muuttumassa hänen näyttämökseen.

Tämä teos on tehty ChatGPT:n avustuksella.

